

Na te tauhou hoki o nga tangata perahi tetahi take i tomuri ai te putanga o tenei o a tatou pepa. Otira ko te take nui ko te ngaronga atu o te Etita ki Akarana i runga i nga mahi o te Ekepihana a te Haahi.

TE MOANA O TAUPU.

TO te 21 o Hurae ka tutaki atu a Ngati Tuwharetoa ki a Ta Maui Pomare me Hon. A. T. Ngata. Ka whaiti nga mihi ki te tahi o Ta Maui Pomare, ka whiti atu ki te tahi o te Hekeretari o te Minita Maori. I konei ka tutaki atu ki nga tikanga whanui e pa ana ki te ritenga o te tae atu o Ngati Tuwharetoa ki Poneke, ara mo tana Moana mo Taupo.

Tekau ano menefi e whakawhaititia ana e te tamaiti marohirohi o te Motu e A. T. Ngata nga waahi katoa e maua ai nga take a Ngati Tuwharetoa mo tana Moana, me nga marohirohi ano o Te Arawa tokorua i reira, ara a Tai Mitere me Keepa Ehau, hui atu hoki ki a Te Rau moa. E hoa ma ahakoa e kiki ana te haere a te korero take kore me te kata, i pewheaia ra e Ngata, korero rawa mai, i a ia tonu e kata ra, kua pumui mai i nga rarangi katoa e rite ana hei whakaaetanga ma te Minita ki nga hiahia o nga Maori mo te ratou Moana. Ara ko nga hiahia o Tuwharetoa me motuhake te toru mano pauna i te tau mo te Moana anake. Ko Waitahanui awa, ko Tauranga awa, me wehe ke te utu mo era. Mohio tonu matou katoa he mea uaua, a e kore ano hoki e whakaaetia engari i te nui o te reka o te perepere a te honore M.A., LL.B., ki roto ki nga tariunga o te Minita Maori, he pono whakaaetia ana e te Minita nga hiahia katoa o Ngati Tuwharetoa. He pono tenei kupu aku, hoki atu aku mahara whakamuri ki te wa i haereere ai au i te motu nei ki te whawhati i te kaki o Ngata kia hinga, kia tu atu ko ahau ko te kuare nei hei mangai mo te iwi ki te whare Paremata. Mei tu ko ahau, penei kua tere noatu te iwi i te wai. Tuarua e kore hoki e penei te otinga o Taupo Meana penei me tenei kua tatu nei inaianei. I tu ano tetahi o Ngati Tuwharetoa i tono kia mauria te whakataunga o tenei take ki te kotahitanga o te iwi Maori kei Ratana. I tu te mema o te Whare Ariki i mea ia, "Kaore au e whakane koirā te Kotahitanga o nga iwi Maori e te motu nei kei Ratana, notemea ko te muinga o Ngapahi kei raro katoa kei a au." I muri ka tu ko te Minita ka ki: "Ko tenei take me oti i konei. Kaore ia e tae ki Ratana". Ka whakaaetia e te Minita te toru mano. Me mau ko nga awa, me tuku e ia he komihana hei utu mo nga moni e rite ana mo aua awa. I muri ka hoatu e matou katoa e toru nga pakipaki mo te honore Apirana Ngata. E toru ano hoki nga pakipaki i hoatu mo Te Arawa me te Hekeretari a te Minita. No te 21 o nga ra ka hainatia e te huihui te kirimina. Ka karangatia e Te Arawa kia tu katoa nga tangata ki runga. Ko tetahi rangatira ano o Tuwharetoa kaore i tu. Heiaha koa i te mea kua hainatia e Te Heuhen, tautokoua ana e te Minita, hainatia ana hoki e te Minita i te 26 o nga ra.